

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

Kodas 124361985 Naugarduko g. 55A, LT-03204 Vilnius. Tel.(8-5) 2356045. Faks. (8-5) 2356044. El. paštas info@lsta.lt

Juridinių asmenų registras, VI „Registru centras“ Vilniaus filialas

Interneto svetainė www.lsta.lt Atsiskaitomoji sąskaita LT27 7044 0600 0125 7217, AB SEB “Vilniaus bankas”

LR Ministrui Pirmininkui
p. Andriui Kubiliui

2009-05-07 Nr. 71
I Nr.

215

LR Energetikos ministrui
p. Arvydui Sekmoku

LR ENERGETIKOS MINISTERIJA
G A U T A

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos
pirmininkui
p. Virgilijui Poderiui

2009-05-08 Nr. 2-

DĖL ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS ŠILUMOS TIEKIMO ĮMONIŲ ELEKTROS IR ŠILUMOS BENDROS GAMYBOS ĮRENGINIuose UŽDARIUS IGNALINOS AE

Vyriausybės sudaryta darbo grupė su energetikos ministerijos specialistais rengia planus kaip užtikrinti elektros sistemos stabilų darbą uždarius Ignalinos AE. Mūsų iniciatyva asociacijos atstovai, 2009 m. gegužės 5 d. darbo grupės posėdyje, buvo supažindinti su darbo grupės parengtomis pirminėmis nuostatomis, apie planuojamas elektros gamybos apimtis ir supirkimo tvarką šilumos tiekimo įmonių elektros ir šilumos bendros gamybos įrenginiuose. Susipažinę su pateiktais darbo grupės siūlymais, manome, kad siūlomos pirminės nuostatos faktiškai numatančios ir toliau įteisinti, tik ženkliai mažesne apimtimi, elektros supirkimo iš elektros ir šilumos bendros gamybos įrenginių kvotų sistemą bei superkamos elektros, kaip viešuosius interesus atitinkančią paslaugą, kainodarą yra ydingos formuojant šalies laisvą elektros rinką.

Primename, kad asociacijos narių esamuose elektros ir šilumos bendros gamybos įrenginiuose efektyviai galima pagaminti per 2 TWh elektros bei padidinti šias apimtis, įgyvendinus Nacionalinėje energetikos strategijoje (NES) numatytas užduotis, iki 5 TWh per metus. Tai sudarytų per pusę šiuo metu Lietuvoje suvartojamos elektros energijos.

Siūlome, kad formuojant šalies laisvą elektros rinką ir valstybės strateginę politiką reglamentuojančią rinkos dalyvių veiklą nuo 2010 m. sausio 1 d., būtų laikomasi tokių principų:

1. Visiems elektros rinkos dalyviams (šalies ir užsienio) turi būti sudaromos vienodos, nediskriminacinės sąlygos, įvertinant rinkoje parduodamos elektros kainoje elektros gamybai naudojamų pirminių energijos išteklių dalį Pasaulio rinkos kainomis;
2. Visiems elektros rinkos dalyviams (šalies ir užsienio) turi būti nustatomi vienodi aplinkosauginiai reikalavimai ir jų sąnaudos rinkoje parduodamos elektros kainoje, įvertinti pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus reikalavimus;
3. Visiems elektros rinkos dalyviams (šalies ir užsienio) turi būti nustatomi vienodi elektros tiekimo į Lietuvos elektros sistemą patikimumo, elektros gamybos apimčių operatyvinio valdymo reikalavimai, teikiant prioritetus gamintojams, kurie savo įsipareigojimus gali prisiimti vykdyti galimai ilgesniam laikotarpiui;
4. Prioritetas teikiamas (šalies elektros rinkos dalyviams) elektros gamintojams, kurie elektrą gamina naudodami vietinį kurą, biokurą, buitines atliekas ir kitus atsinaujinančius energijos išteklius.

Manome, kad siūlomas 1 ir 2 šalies laisvos elektros rinkos organizavimo ir valstybės elektros energetikos strategijos principai gali būti įgyvendinami įvedant atitinkamo dydžio mokesčius (importo, akcizų ir pan.), kurie eliminuotų atskirų elektros rinkos dalyvių galimą nesažiningą konkurenciją, piktnaudžiavimą išskirtine padėtimi naudotis laisvos rinkos suteiktais privalumais, rinkos dalyviams (ypač importo dalyje) kurie elektros gamybai naudoja pirminius energijos išteklius mažesne nei Pasaulio rinkose nustatyta kaina (šalių - išteklių tiekėjų vidaus rinkos kaina) arba kuriems netaikomi Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyti aplinkosaugos

reikalavimai. Tokiu būdu visiems elektros rinkos dalyviams būtų sudarytos vienodos sąlygos, jų galimybės parduoti savo elektrą šalies rinkoje priklausytų tik nuo veikos efektyvumo. Tai sudarytų prielaidas apsirūpinti elektra mažiausiomis rinkos kainomis.

Kartu pareiškiamo, kad įgyvendinus aukščiau išdėstytus mūsų siūlomus laisvos elektros rinkos organizavimo principus šalies elektros gamintojai, turintys elektros ir šilumos bendros gamybos įrenginius (termofikacinės elektrinės tiekiančias šilumą miestų vartotojams) pajėgūs konkuruoti šildymo sezono metu (kuomet yra ir elektros vartojimo maksimalus lygis) elektros rinkoje ir mažiausia kaina patiekti į rinką elektrą. Didžiuosiuose šalies miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir kt.) veikiančios termofikacinės elektrinės pigiausiais kaštais (veikianti infrastruktūra, minimalūs kapitalo grąžos kaštai ir pan.) objektyviai pajėgios gaminti ir parduoti pigiausią elektrą, todėl vadovaujantis nacionaliniais interesais būtina išnaudoti šį potencialą.

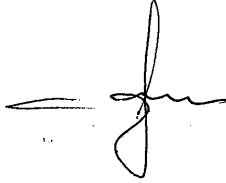
Bet kuriais motyvais bandymas tam trukdyti ar apriboti elektros gamybos apimtis šiose jėgainėse žemiau jų potencialo pagal šilumos gamybos poreikius, turėtų būti traktuojamas kaip nacionalinių interesų pažeidimas.

Manome, kad įgyvendinus aukščiau išdėstytus mūsų siūlomus laisvos elektros rinkos organizavimo principus ir jų laikantis ateityje, būtų geras signalas investuotojams, įgyvendinant NES iškeltus uždavinius ir ES direktyvų nuostatas, investuoti į kogeneracinių elektrinių, naudojančių vietinį kurą, biokurą, buitines atliekas ir kitus atsinaujinančius energijos išteklius, bei į aukšto efektyvumo kogeneracinių elektrinių, naudojančių gamtines dujas, statybą.

Tikimės Jūsų dėmesio mūsų pasiūlymams.

Pagarbiai,

Prezidentas

Vytautas Stasiūnas